

CYFARFOD O'R CYNGOR – 16 RHAGFYR, 2020

DIWYGIO'R RHYBUDD O GYNNIG SYDD WEDI'I NODI YN EITEM 10(B) O AGENDA'R CYNGOR

Yn unol â Rheol Weithdrefn 10.4.1 o Ran 4 o Gyfansoddiad y Cyngor, derbyniwyd y diwygiadau canlynol yn enwau'r:- Cynghorwyr P Jarman, E Webster, H Fychan, G Davies, A Chapman, S Evans, L Jones, E Stephens, S Rees Owen, M Weaver, J Williams, A Cox, D Grehan, E Griffiths, K Morgan, J Cullwick, J Davies:-

Mae effeithiau anghydraddoldeb a thlodi ar gyfleoedd bywyd yn amlochrog ac mae tystiolaeth amlwg o hyn, gydag effaith y pandemig byd-eang nid yn unig yn datgelu'r caledi ariannol y mae teuluoedd ledled y wlad a thu hwnt yn ei wynebu, ond hefyd yn rhoi rhagor o straen sylweddol ar ein heconomi gan fod nifer helaeth o swyddi wedi'u colli a llawer o fusnesau wedi mynd i'r wal.

Mae'r angen am gynlluniau diogelu wrth-gefn yn gryfach nag erioed, ac nid yw'n syndod gweld y galw cynyddol am gyflwyno cynllun Incwm Sylfaenol Cynhwysol (UBI). Byddai UBI yn golygu bod pawb yn cael swm penodol gan y Llywodraeth i dalu costau sylfaenol, ni waeth a ydyn nhw'n gyfoethog neu'n dlawd, yn gweithio neu'n ddi-waith. Mae'n amlwg nad yw'r cynllun budd-daliadau cyfredol yn gweithio, gyda miliynau'n dioddef caledi gormodol oherwydd problemau cynhenid gyda'r system Credyd Cynhwysol, a byddai gweithredu cynllun budd-daliadau cyffredinol nid yn unig yn lleihau tlodi ac anghydraddoldeb, ond hefyd yn darparu system fwy cadarn o sicrwydd ariannol i'r teuluoedd hynny sy'n profi caledi ariannol.

Ym mis Hydref eleni, cefnogodd mwyafrif o Aelodau'r Senedd - o nifer o bleidiau gwleidyddol - Gynnig a gyflwynwyd gan Aelod Senedd Cymru, Jack Sargeant, a oedd yn galw ar Lywodraeth Cymru i gynnal cyfnod prawf o'r UBI yng Nghymru ac i lobïo Llywodraeth San Steffan am arian i roi hyn ar waith ledled Cymru. Yn ystod y ddadl, amlygodd Gweinidog Cyllid a Threfnydd Llywodraeth Cymru y gallai cyflwyno cynllun Incwm Sylfaenol Cyfunol yn seiliedig ar y cyflog byw ledled Cymru gostio oddeutu £35 biliwn y flwyddyn - swm sydd ddwywaith maint cyllideb Llywodraeth Cymru. Mae'n amlwg y byddai angen cefnogaeth ariannol sylweddol gan Lywodraeth San Steffan ar gyfer unrhyw gynllun prawf o'r fath yn y dyfodol.

{Ychwanegu: Mae'r Cyngor yma'n penderfynu gweithio gyda Rhwydwaith Lab UBI Cymru er mwyn datblygu cynigion ar gyfer cynllun peilot yn y Sir. Mae'r Cyngor hefyd yn penderfynu gwahodd Rhwydwaith Lab UBI RhCT i gyfarfod o'r Cyngor Llawn yn y dyfodol er mwyn rhannu'r cynnydd sydd wedi'i wneud mewn perthynas â'i ymgyrch i hyrwyddo UBI yn lleol ac ar lefel genedlaethol}.

Gan fod rhoi cynllun prawf ar waith y tu allan i gwmpas pwerau statudol yr Awdurdod Lleol, mae'r Cyngor yma felly'n penderfynu y bydd Arweinydd y Cyngor yn ysgrifennu at Brif Weinidog Cymru {ychwanegu: a Holl Arweinwyr y Pleidiau sy'n cael eu cynrychioli yn y Senedd} i fynegi diddordeb y Cyngor hwn mewn ffurfio rhan o unrhyw gynllun prawf a gaiff ei sefydlu o ran Incwm Sylfaenol Cynhwysol.

{Ychwanegu: I gydnabod mai cyfrifoldeb Llywodraeth San Steffan yn bennaf yw cyllido'r UBI, mae'r Cyngor yma hefyd yn penderfynu anfon copi o'r rhybudd o gynnig

yma at yr Ysgrifennydd Gwladol dros Waith a Phensiynau, Canghellor y Trysorlys a holl Arweinwyr y Pleidiau sy'n cael eu cynrychioli yn Senedd Y Deyrnas Unedig}.

Bydd y cynnig wedi'i ddiwygio yn darllen:

Mae effeithiau anghydraddoldeb a thlodi ar gyfleoedd bywyd yn amlochrog ac mae tystiolaeth amlwg o hyn, gydag effaith y pandemig byd-eang nid yn unig yn datgelu'r caledi ariannol y mae teuluoedd ledled y wlad a thu hwnt yn ei wynebu, ond hefyd yn rhoi rhagor o straen sylweddol ar ein heconomi gan fod nifer helaeth o swyddi wedi'u colli a llawer o fusnesau wedi mynd i'r wal.

Mae'r angen am gynlluniau diogelu wrth-gefn yn gryfach nag erioed, ac nid yw'n syndod gweld y galw cynyddol am gyflwyno cynllun Incwm Sylfaenol Cynhwysol (UBI). Byddai UBI yn golygu bod pawb yn cael swm penodol gan y Llywodraeth i dalu costau sylfaenol, ni waeth a ydyn nhw'n gyfoethog neu'n dlawd, yn gweithio neu'n ddi-waith. Mae'n amlwg nad yw'r cynllun budd-daliadau cyfredol yn gweithio, gyda miliynau'n dioddef caledi gormodol oherwydd problemau cynhenid gyda'r system Credyd Cynhwysol, a byddai gweithredu cynllun budd-daliadau cyffredinol nid yn unig yn lleihau tlodi ac anghydraddoldeb, ond hefyd yn darparu system fwy cadarn o sicrwydd ariannol i'r teuluoedd hynny sy'n profi caledi ariannol.

Ym mis Hydref eleni, cefnogodd mwyafrif o Aelodau'r Senedd - o nifer o bleidiau gwleidyddol - Gynnig a gyflwynwyd gan Aelod Senedd Cymru, Jack Sargeant, a oedd yn galw ar Lywodraeth Cymru i gynnal cyfnod prawf o'r UBI yng Nghymru ac i lobio Llywodraeth San Steffan am arian i roi hyn ar waith ledled Cymru. Yn ystod y ddadl, amlygodd Gweinidog Cyllid a Threfnydd Llywodraeth Cymru y gallai cyflwyno cynllun Incwm Sylfaenol Cyfunol yn seiliedig ar y cyflog byw ledled Cymru gostio oddeutu £35 biliwn y flwyddyn - swm sydd ddwywaith maint cyllideb Llywodraeth Cymru. Mae'n amlwg y byddai angen cefnogaeth ariannol sylweddol gan Lywodraeth San Steffan ar gyfer unrhyw gynllun prawf o'r fath yn y dyfodol.

Mae'r Cyngor yma'n penderfynu gweithio gyda Rhwydwaith Lab UBI Cymru er mwyn datblygu cynigion ar gyfer cynllun peilot yn y Sir. Mae'r Cyngor hefyd yn penderfynu gwahodd Rhwydwaith UBI RhCT i gyfarfod o'r Cyngor Llawn yn y dyfodol er mwyn rhannu'r cynnydd sydd wedi'i wneud mewn perthynas â'i ymgyrch i hyrwyddo UBI yn lleol ac ar lefel genedlaethol.

Gan fod rhoi cynllun prawf ar waith y tu allan i gwmpas pwerau statudol yr Awdurdod Lleol, mae'r Cyngor yma felly'n penderfynu y bydd Arweinydd y Cyngor yn ysgrifennu at Brif Weinidog Cymru a Holl Arweinwyr y Pleidiau sy'n cael eu cynrychioli yn y Senedd i fynegi diddordeb y Cyngor hwn mewn ffurfio rhan o unrhyw gynllun prawf a gaiff ei sefydlu o ran Incwm Sylfaenol Cynhwysol.

I gydnabod mai cyfrifoldeb Llywodraeth San Steffan yn bennaf yw cyllido'r UBI, mae'r Cyngor yma hefyd yn penderfynu anfon copi o'r rhybudd o gynnig yma at yr Ysgrifennydd Gwladol dros Waith a Phensiynau, Canghellor y Trysorlys a holl Arweinwyr y Pleidiau sy'n cael eu cynrychioli yn Senedd Y Deyrnas Unedig.

